

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ КРАПЛИННОГО ЗРОШУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сухоручко І.М.

Науковий керівник – д.т.н., проф. Пастухов В.І.

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

(61050, Харків, пр. Московський, 45, каф. «Сільськогосподарські машини»,
тел.: (057) 732-38-45, E-mail: kafedrashm@mail.ru)

В умовах зростаючого дефіциту якісної прісної води, зростання цін на енергоносії, погіршення екологічного стану зрошуваних земель актуальним стає розробка і впровадження ресурсо- та енергозберігаючих, екологічно безпечних технологій. В зрошуваному овочівництві цей напрям реалізовується шляхом впровадження технологій мікрозрошення.

Етап промислового застосування мікрозрошення починається з відкриття у 1935 р. поліетилену низького тиску (ПНТ), а у 1948 р. - поліетилену високого тиску, і розвитку на цій основі виробництва пластмас. Це дало змогу створити конструкції систем мікрозрошення з необхідним рівнем надійності реалізації технологічних процесів поливу й фертигації при відповідних рівнях економічної вигоди й екологічної безпеки. Перша крапельниця була запропонована в Ізраїлі у 50-ті роки минулого століття. Там була і створена перша система краплинного зрошення у 1963 році.

В Україні дослідження впливу краплинного зрошення на систему «рослина – ґрунт – навколишнє середовище» були початі в кінці 60-х - на початку 70-х років ХХ ст. В 1980 р. в Україну було 400 га промислових систем краплинного зрошення садів і виноградників. Завдяки технологічним перевагам щороку в експлуатацію вводилися сотні гектар краплинного зрошення багаторічних культур. В той час краплинне зрошення овочевих культур не відразу набуло широкого поширення.

З 1997 р. в Україні починається новий етап застосування технологій краплинного зрошення в овочівництві відкритого ґрунту - компанією ЗАТ СП «Саус Фуд. Інк.» (Сьогодні - ЗАТ «Чумак») в Каховському районі Херсонської області був реалізований пілотний проект промислового застосування краплинного зрошення при вирощуванні овочевих культур. Першим закордонним постачальником систем краплинного зрошення для поливу овочів на українському ринку була американська компанія «T-SYSTEMS INTERNATIONAL, INC.», яка пропонувала систему на базі плівкових трубопроводів з інтегрованими крапельницями типу «T-TAPE TSX». Виникнення на ринку здорової конкуренції, початок власного виробництва необхідного обладнання, визнання технологій краплинного зрошення на державному рівні сприяє їх широкому впровадженню у виробництво.

В останній час досить стрімко ростуть і площі овочевих культур, які поливаються за допомогою систем краплинного зрошення. Якщо в 2000 р. їх налічувалося 3 тис. га, то в 2011 р. - 40 тис. га.